

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
ІНСТИТУТ МИСТЕЦТВ
КАФЕДРА ХОРЕОГРАФІЇ

“ЗАТВЕРДЖУЮ”
Проректор
з науково-методичної та навчальної
роботи

О. Б. Жильцов

“ 11 ” 09 20 19 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ХАРАКТЕРНИЙ ТАНЕЦЬ

для студентів 4 курсу
галузі знань 02 Культура і мистецтво
спеціальності 024 Хореографія
освітнього рівня першого (бакалаврського)
Спеціалізація «Класична хореографія»

Київ – 2019

Розробники: Копієвський О.Д., викладач кафедри хореографії.

Викладач: Копієвський О.Д., викладач кафедри хореографії.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри хореографії

Протокол від «30» серпня 2018 року № 1

Голова засідання кафедри Медвідь Т.А.

Робочу програму погоджено з гарантом освітньо-професійної програми 024.00.01
Хореографія (за видами) першого (бакалаврського) рівня вищої освіти 30.08. 2018 р.

Гарант освітньої програми (керівник проектної групи) Медвідь Т.А.

Робочу програму перевірено

___ . ___ . 20 ___ р.

Заступник директора з науково-методичної та
навчальної роботи А. О. Таранник

Пролонговано:

На 2019/2020 н.р. (Медвідь Т.А.). «29» серпня 2019 р., протокол
№ 1

(підпис) (ПІБ)

На 20__/20__ н.р. _____ (_____). «__» _____ 20__ р., протокол
№__

(підпис) (ПІБ)

На 20__/20__ н.р. _____ (_____). «__» _____ 20__ р., протокол
№__

(підпис) (ПІБ)

На 20__/20__ н.р. _____ (_____). «__» _____ 20__ р., протокол
№__

(підпис) (ПІБ)

1. Опис предмета навчальної дисципліни.

Найменування показників	Характеристика навчальної дисципліни за формами навчання
	Денна
Вид дисципліни	вибіркова
Мова викладання	українська
Загальний обсяг кредитів/годин	20 /600 год.
Курс	4
Семестр	7/8
Кількість змістових модулів з розподілом:	3
Обсяг кредитів	4 (2/2)
Обсяг годин, в тому числі:	120 (60/60)
Аудиторні	26/28
Модульний контроль	4/2
Семестровий контроль	-/30
Самостійна робота	30/-
Форма семестрового контролю	-/екзамен

2. Мета та завдання навчальної дисципліни.

Дисципліна «Характерний танець» є обов'язковою в циклі професійної та практичної підготовки хореографа. Вивчення цієї дисципліни сприяє формуванню фахових компетентностей танцівника спеціалізації: класичний танець.

Практичні заняття складаються з 3 частин: екзерсис біля опори, танцювальні елементи на середині зали, танцювальні етюди в характері певного народу. На заняттях викладач прищеплює студентам відчуття стилю, точність у виконанні рухів, виховує танцювальність, музикальність, інші професійні якості. Водночас викладач розвиває творчі здібності студентів. Під час навчання вони виконують навчально-творчі завдання – складання комбінацій біля станка та на середині залу.

Мета курсу – підготовка професійно грамотного виконавця, викладача початкових мистецьких закладів освіти шляхом надання студентам ґрунтовних знань з теорії та методики навчання даної дисципліни, композиційної побудови

уроку характерного танцю; формування у них практичних навичок та умінь сценічного виконання та викладання даної дисципліни, у формуванні репертуару хореографічного колективу.

У результаті вивчення дисципліни «Характерний танець» студенти здобувають наступні компетентності:

Загальні компетентності:

- Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях, а саме: знання методики виконання рухів екзерсису біля опори та основних танцювальних рухів єврейського, аргентинського, мексиканського та ірландського танців;
- Здатність спілкуватися з використанням спеціальної термінології французькою мовою;
- Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями, а саме з методики виконання рухів характерного танцю, методики побудови уроку та принципів його музичного оформлення;
- Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації про хореографічну культуру різних народів з різних джерел;
- Здатність бути критичним і самокритичним;
- Цінування та повага різноманітності та мультикультурності;
- Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт;
- Здатність здійснювати ефективний комунікативний процес під час навчально-творчої діяльності;
- Навички здійснення безпечної діяльності.

Фахові компетентності:

- Здатність розуміти теорію та практику хореографічного мистецтва різних народів, як специфічне творче відображення дійсності, проектування художньої реальності в хореографічних образах;
- Здатність оперувати професійною термінологією в сфері фахової хореографічної діяльності;
- Здатність використовувати широкий спектр міждисциплінарних зв'язків для забезпечення освітнього процесу;

- Здатність використовувати інтелектуальний потенціал, професійні знання, креативний підхід до розв'язання завдань та вирішення проблем в сфері професійної діяльності;
- Здатність усвідомлювати багатоманітність сучасних танцювальних практик, необхідність їх осмислення та інтегрування в актуальний контекст з врахуванням вітчизняної та світової культурної спадщини;
- Здатність збирати, обробляти, аналізувати, синтезувати та інтерпретувати художню інформацію з метою створення хореографічної композиції характерного танцю;
- Здатність застосовувати традиційні і альтернативні інноваційні технології (відео-, медіа- і т. ін.) в процесі створення хореографічного твору, його презентації;
- Здатність здійснювати репетиційну діяльність, ставити та вирішувати професійні завдання, творчо співпрацювати з учасниками творчого процесу;
- Здатність використовувати традиційні та інноваційні методики для діагностування творчих, рухових (професійних) здібностей, їх розвитку відповідно до вікових, психолого-фізіологічних особливостей суб'єктів освітнього процесу;
- Здатність демонструвати високий рівень володіння танцювальними техніками, виконавськими прийомами, вміти застосовувати їх як виражальний засіб;
- Здатність застосовувати набуті виконавські навички в концертно-сценічній діяльності, підпорядковуючи їх завданням хореографічного проекту.

Програма побудована згідно вимогам кредитно-модульної системи.

Навчання з дисципліни «Характерний танець» відбувається у формі практичних занять, самостійних робіт та модульних контрольних робіт.

3. Результати навчання за дисципліною.

У результаті вивчення дисципліни студенти повинні:

- Володіти знаннями в галузі хореографічної культури Аргентини, Мексики, Ірландії, єврейського танцю і використовувати їх з метою визначення виразально-зображальних засобів відповідно до жанру хореографічного проекту;
- Визначати народну хореографію, танцювальне мистецтво різних народів світу як мистецький феномен, розрізняти основні тенденції її розвитку, класифікувати жанри народної хореографії;
- Володіти термінологією характерного танцю, його понятійно-категоріальним апаратом;
- Сприймати інформацію, творчо її переосмислювати та застосовувати в процесі виробничої діяльності;
- Володіти принципами створення хореографічного твору в стилі характерного танцю;
- Застосовувати теоретичні знання в практичній діяльності відповідно до конкретних виробничих обставин;
- Відтворювати запропонований хореографом текст, забезпечуючи професійний рівень виконання, емоційну та акторську виразність;
- Застосовувати різноманітні танцювальні техніки характерного танцю в процесі виконавської діяльності;
- Вдосконалювати виконавські навички і прийоми в процесі підготовки та участі у різноманітних фестивалях і конкурсах;
- Знаходити оптимальні виконавські прийоми для втілення хореографічного образу.

4. Структура навчальної дисципліни.

Назва змістовних модулів, тем	Усього	Розподіл годин між видами робіт					
		Аудиторна:					Самостійна
		Лекції	Семінари	Практичні	Лабораторні	Індивідуальні	
І семестр							
Змістовий модуль 1 Екзерсис біля опори у характерному танці.							
Тема 1 Методика складання навчально-тренувальних комбінацій біля опори студентами самостійно.	26			14			12
Модульний контроль		2					
Змістовий модуль 2 Танцювальні комбінації та етюди на основі лексики єврейського та аргентинського танців.							
Тема 2 Вивчення рухів на середині зали на основі хореографічної лексики аргентинського танцю.	15			6			9
Тема 3 Лексичні особливості єврейського танцю.	15			6			9
Модульний контроль		2					
Разом за І семестр	60						
II семестр							
Змістовий модуль 3 Постановка етюдів та комбінацій на середині залу.							
Тема 4 Створення розгорнутих етюдів на середині зали в характері різних країн світу студентами самостійно.	18			18			
Тема 5 Лексичні особливості мексиканського та ірландського танців.	10			10			
Семестровий контроль		30					
Модульний контроль		2					
Разом	60						

5. Програма навчальної дисципліни

І Змістовий модуль.

Екзерсис біля опори у характерному танці

Тема 1. Методика складання навчально-тренувальних комбінацій біля опори студентами самостійно.

Практичний модуль:

План:

1) Розподіл студентами комбінацій біля опори, використовуючи характер різних народів.

Орієнтовний перелік комбінацій біля опори:

- напівприсідання та присідання (demi та grand plié);
- вправи для розвитку рухливості стопи: ковзання стопою по підлозі (battement tendus);
- каблучні вправи;
- маленькі кидки (battement tendus jete);
- кругові ковзання по підлозі (rond de jambe par terre);
- пів присядки на опорній нозі з поворотом коліна працюючої ноги із закритого положення у відкрите (battement fondu);
- підготовка до «вірвовочки»;
- поворот стоп (pas tortille);
- вправи на вистукування;
- розгортання ноги на 90 градусів (battement developpe);
- вправи з ненапруженою стопою (flic-flac);
- великі кидки (grand battement).

2) Відпрацювання методики виконання вивчених комбінацій.

3) Відпрацювання характеру виконання комбінацій біля опори.

Модуль самостійної роботи: відпрацювання методично вірного виконання вивчених комбінацій.

II Змістовий модуль

Танцювальні комбінації та етюди на основі лексики єврейського та аргентинського танцю.

Тема 2. Вивчення рухів на середині зали на основі хореографічної лексики аргентинського танцю.

Практичний модуль:

План:

1) Положення рук та голови у аргентинському танці.

- 2) Вивчення танцювальної комбінації на основі хореографічної лексики аргентинського танцю.
- 3) Відпрацювання характеру виконання вивченої комбінації.

Модуль самостійної роботи: відпрацювання вивченого матеріалу.

Тема 3. Лексичні особливості єврейського танцю.

Практичний модуль:

План:

- 1) Позиції та положення рук в єврейському народному танці.
- 2) Вивчення танцювального етюду в характері єврейського танцю.

Модуль самостійної роботи: відпрацювання вивченого матеріалу.

III Змістовий модуль

Постановка етюдів та комбінацій на середині залу.

Тема 4. Створення розгорнутих етюдів на середині зали в характері різних країн світу студентами самостійно.

Практичний модуль:

План:

- 1) Розподіл студентами етюдів, використовуючи характер різних країн світу.
- 2) Вивчення етюдів.
- 3) Відпрацювання характеру виконання етюдів.

Тема 5. Лексичні особливості мексиканського та ірландського танцю.

Практичний модуль:

План:

- 1) Основні рухи, характерні мексиканському танцю.
- 2) Вивчення етюду на основі лексики мексиканського танцю.
- 3) Основні елементи, ходи, положення в характері ірландського танцю.
- 4) Вивчення етюду на основі лексики ірландського танцю.

6. Контроль навчальних досягнень

6.1 Система оцінювання навчальних досягнень студентів

№ п/п	Вид діяльності	Максимальна кількість балів за одиницю	Семестр 1				Семестр 2	
			Модуль 1		Модуль 2		Модуль 3	
			Кількість одиниць	Максимальна кількість балів	Кількість одиниць	Максимальна кількість балів	Кількість одиниць	Максимальна кількість балів
1.	Відвідування лекційних занять	-	-	-	-	-	-	-
2.	Відвідування практичних занять	1	7	7	6	6	14	14
3.	Робота на практичних заняттях	10	7	70	6	60	14	140
4.	Виконання самостійної роботи	5	1	5	2	10	-	-
5.	Виконання модульної роботи	25	1	25	1	25	1	25
Разом				107		101		179
Максимальна кількість балів: За перший семестр – 208 За другий семестр - 179								
Розрахунок коефіцієнта: $387/60 = 6,45$								

6.2 Завдання для самостійної роботи та критерії її оцінювання

Змістовий модуль та теми курсу	Академічний контроль	Бали
Змістовий модуль I.		
Екзерсис біля опори у народно-сценічному танці.		
Тема 1 Методика складання навчально-тренувальних комбінацій біля опори студентами самостійно.	відпрацювання методично вірного виконання вивчених комбінацій.	5
Тема 2 Вивчення рухів на середині зали на основі	відпрацювання вивченого матеріалу.	5

хореографічної лексики аргентинського танцю.		
Тема 3 Лексичні особливості єврейського танцю.	відпрацювання вивченого матеріалу.	5
<i>Разом: 30 год.</i>	<i>Разом: 15 балів.</i>	

6.3 Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання.

На I семестр заплановано 2 модульні контрольні роботи; на II семестр - 1.

Модульна контрольна робота № 1

Форма усне опитування. Максимальна кількість балів – 25.

Питання:

1. Проаналізувати власно створену комбінацію біля опори.
2. Проаналізувати характерні особливості обраної країни.
3. Визначити можливі помилки у виконанні комбінації та шляхи вирішення.
4. Пояснити методику виконання іншої комбінації (за вибором викладача) біля опори.

Критерії оцінювання МКР №1

5 балів – студент знає програмний матеріал в повному обсязі, впевнено та чітко аналізує та систематизує набуті знання, наводить приклади;

4-3 бали – студент не в повному обсязі володіє програмним матеріалом, допускає помилки при відповіді на запитання, проте вміє аналізувати та систематизувати набуті знання; наводить приклади;

2-1 бал – студент поверхнево володіє програмним матеріалом, невпевнено відповідає. Свою відповідь не може обґрунтувати;

0 балів – студент не готовий до МКР, відповідь відсутня.

Модульна контрольна робота № 2

Форма: практичний показ вивченого матеріалу. Максимальна кількість балів – 25.

Орієнтовний перелік завдань:

1. Продемонструвати методично вірне виконання вивчених комбінацій біля опори.
2. Виконання вивчених етюдів в характері аргентинського та єврейського танців.

Модульна контрольна робота № 3

Форма: практичний показ вивченого матеріалу. Максимальна кількість балів – 25.

Орієнтовний перелік завдань:

1. Продемонструвати самостійно створені етюди в характері різних народів.
2. Методично вірне виконання вивчених етюдів: мексиканський танець та ірландський танець.

Критерії оцінювання МКР №2 та МКР №3

Кількість балів	Роз'яснення
23-25 балів	Студент вільно володіє методикою виконання вправ біля опори. Технічно, скоординовано, з дотриманням відповідної музично-ритмічної структури виконує рухи національних танців, в характері та манері виконує танцювальні комбінації та етюди.
19-22	Студент знає методику та призначення тренувальних вправ біля опори народно-сценічного танцю. Технічно виконує вивчену лексику національних танців, в характері та манері виконує танцювальні етюди та комбінації, але при цьому допускає не значні схематичні помилки.
15-18	Студент в повному обсязі володіє методикою виконання вправ біля опори. Технічно, в характері та манері виконує вивчену лексику в танцювальних комбінаціях та етюдах, проте допускає помилки при їх виконанні.
10-14	Студент вміє зробити методичну розкладку руху, але допускає значні помилки при музичній розкладці руху. На низькому рівні володіє методикою виконання

	тренувальних вправ біля опори і не застосовує її в конкретно поставлених завданнях. Схеми комбінацій та етюдів виконує з грубими помилками, мало приділяє уваги синхронності, ансамблевості.
7-9	Студент на низькому рівні володіє методикою виконання вправ біля опори, не всі комбінації знає, не використовує термінологію з народно-сценічного танцю. Має слабкі практичні навички. Не знає схем комбінацій та етюдів.
1-6	Студент не знає програмного матеріалу курсу.

6.4 Форма проведення семестрового контролю

Форма семестрового контролю – екзамен (8 семестр). Практичний показ вивченого матеріалу.

До складання екзамену допускаються студенти, які протягом семестру виконали всі види робіт, передбачені навчальним планом та робочою програмою навчальної дисципліни «Характерний танець» 4 курс, і які за результатами проміжного контролю сумарно набрали не менше 35 балів. Студенти, які набрали менше ніж 35 балів, до екзамену не допускаються.

Орієнтовний перелік завдань:

1. Продемонструвати та пояснити методично вірно виконання екзерсису біля опори.
2. Продемонструвати поставлені студентами самостійно етюди в характері різних народів.
3. Методично вірно виконати вивчені етюди: єврейський танець, аргентинський танець, ірландський танець та мексиканський танець.

Критерії оцінювання

Кількість балів	Роз'яснення
40-36	Студент вільно володіє методикою виконання вправ біля опори. Технічно, скоординовано, з дотриманням відповідної музично-ритмічної структури виконує рухи національних танців, в характері та манері виконує танцювальні комбінації та етюди. Власна комбінація

	створена методично вірно та відповідає усім вимогам курсу.
35-28	Студент знає методику та призначення тренувальних вправ біля опори народно-сценічного танцю. Технічно виконує вивчену лексику національних танців, в характері та манері виконує танцювальні етюди та комбінації, але при цьому допускає не значні схематичні помилки. Допускає незначні помилки в поясненні методики виконання власно створеної комбінації.
27-22	Студент в повному обсязі володіє методикою виконання вправ біля опори. Технічно, в характері та манері виконує вивчену лексику в танцювальних комбінаціях та етюдах, проте допускає помилки при їх виконанні. Допускає багато помилок у музичній розкладці власно створеної комбінації.
21-17	Студент вміє зробити методичну розкладку руху, але допускає значні помилки при музичній розкладці руху. На низькому рівні володіє методикою виконання тренувальних вправ біля опори і не застосовує її в конкретно поставлених завданнях. Схеми комбінацій та етюдів виконує з грубими помилками, мало приділяє уваги синхронності, ансамблевості. Власно створена комбінація не відповідає вимогам курсу.
16-10	Студент на низькому рівні володіє методикою виконання вправ біля опори, не всі комбінації знає, не використовує термінологію з народно-сценічного танцю. Має слабкі практичні навички. Не знає схем комбінацій та етюдів. Не зміг створити комбінацію згідно вимогам курсу.
9-0	Студент не знає програмного матеріалу курсу.

6.5 Шкала відповідності оцінок

Рейтингова оцінка	Кількість балів
Відмінно	90-100
Дуже добре Добре	82-89 75-81
Задовільно Достатньо	69-74 60-68
Незадовільно	0-59

6.4 Навчально-методична карта дисципліни «Характерний танець»

Разом: 120 год., практичні заняття – 54 год., самостійна робота – 30 год., модульний контроль – 6 год.

Модулі	1 семестр (208 балів)		2 семестр (179 балів)		
	Змістовий модуль I	Змістовий модуль II		Змістовий модуль III	
Назва модуля	Екзерсис біля опори у характерному танці.	Танцювальні комбінації та етюди на основі лексики єврейського та аргентинського танців.		Постановка етюдів та комбінацій на середині залу.	
Кількість балів за модуль	107 балів	101 бал		179	
Теми практичних занять	Методика складання навчально-тренувальних комбінацій біля опори студентами самостійно. (відвідування – 1 бал) Всього - 77 балів за роботу	Вивчення рухів на середині зали на основі хореографічної лексики аргентинського танцю. (відвідування – 1 бал) 10 балів за роботу Всього – 33 бали	Лексичні особливості єврейського танцю. (відвідування – 1 бал) 10 балів за роботу Всього – 33 бали	Створення розгорнутих етюдів на середині зали в характері різних країн світу студентами самостійно. (відвідування – 1 бал) 10 балів за роботу Всього - 99 балів	Лексичні особливості мексиканського та ірландського танців. (відвідування – 1 бал) 10 балів за роботу Всього - 55 балів
Самостійна робота	5 балів	5 балів	5 балів	-	-
Види поточного контролю	Модульна контрольна робота № 1 (25 балів)	Модульна контрольна робота № 2 (25 балів)		Модульна контрольна робота № 3 (25 балів)	

Коефіцієнт – 6, 45

7.Рекомендовані джерела.

Основна література:

1. Богаткова Л. Н. «Танцы разных народов». Типография «Красное знамя» изд-ва «Молодая гвардия». Москва. 1958. – 279 с.
2. Гусев Г.П. Методика преподавания народного танца. Этюды : учеб. пособие для студ. хореограф. фак. вузов культуры и искусств / Г.П. Гусев. – М. : Гуманит. изд. центр ВЛАДОС, 2004. – 232 с.: ил.: ноты.
3. Зайцев Є., Колесниченко Ю. «Основи народно-сценічного танцю». Новий додаток до навчального посібника Є. Зайцева, Ю. Колесниченка «Основи народно-сценічного танцю» для вищих навчальних закладів культури і мистецтв I-IV рівнів акредитації – Вінниця: НОВА КНИГА, 2007. – 88 с.
4. Лопухов А. Основы характерного танца / А. Лопухов, А. Ширяев, А. Бочаров. – Л. – М., 1939.

Додаткова література:

1. Зацепина К., Климов А., Рихтер К., Толстая Н., Фарманянц Е. «Народно-сценический танец». Народно-сценический танец. Ч.1-я. Учеб.-метод. пособие для средних спец. и высших учебных заведениях искусств и культуры. М., «Искусство», 1976.
2. Куценко С.В. Теорія і методика народно-сценічного танцю: [навчально-методичний посібник] / упор. : С.В. Куценко – Умань ФОП Жовтий О. О., 2015. – 438с.
3. Володько В.Ф. Методика викладання народно-сценічного танцю. – Частина друга / В.Ф. Володько: Навчально-методичний посібник. – К.: ДАКККіМ, 2003. – 123с.
4. Матвеев В.Ф. Русский народный танец. Теория и методика преподавания: Учебное пособие. – СПб.: «Издательство ПЛАНЕТА МУЗЫКИ»; Издательство «Лань», 2010. – 256с.
5. Ткаченко Т. Народные танцы / Т. Ткаченко. – М., 1975.
6. Ткаченко Т. Народный танец / Т. Ткаченко. – М., 1967.
7. Устинова Т. Избранные русские народные танцы / Т. Устинова Т. – М., 1996.